

ה"מקופחים" וה"שיטה"

"א"

ת השיטה הזאת ירשנו מהם", הכריז אהרן אוזן בנאומו בכנס תמ"י לאחר מתן פסק-הדין המרשיע את חברו אהרן אביר-חצירה, בין היתר בגניבה ובמעילה באמון. אוזן לא הבהיר לאיזו שיטה הכוונה, האם לחלוקת הכספים של "קרן אביר-חצירה" על-פי מפתח מפלגתי ומשפחתי, או למעשה הפלילי שעליו נידון השר. דבר אחד השתמע מנאומו, שהוא פוסל את השיטה שבאה מ"הם", אך מה שהתמיהה היה הטון האפולוגטי הבוטה שמצא לו חיזוק ותמיכה בגעש ברגשות של הקהל אשר נשא את השר המורשע על כתפיו כגיבור השב מהחזית.

תמונה מעציבה ונלעגת כאחת. מנהיגי הציבור המקופח בידי המימסד האשכנזי פוסלים כביכול את ה"שיטה" שירשו ממנו ובאותה עת מעלים על נס אדם שנכשל בפלילים בהשתמשו באותה "שיטה". מאי נפקא מינה? למנהיג ציבור זה יש צידוק, כי הוא ירש את השיטה מאבותיו הרוחניים, בחינת אבות אכלו דבש ושיני בנים תקהינה? ומה-עוד, שאותו "בן" נגזר דינו בידי שופטת אשכנזיה! אכן, הכל מותר ודברי ההסתייגות של אוזן ובני חברתו מכותבי הכתובות שהופיעו על קירות בניני-ציבור, אך מאשרים את התיזה שעליה הם מבקשים להשתית את דרך הסתערותם על ה"מימסד האשכנזי": היום אתם שולטים, היום אתם מועלים ומקפחים, מחר אנחנו – ואל תבואו אלינו בטענות שאיננו בוחלים במעשים פסולים, כי מכס ירשנום! על-פי תיזה זאת רוצים עסקנים אלה לסלול דרכם אל השלטון, אל השותפות המלאה במרות ובטובות-הנאה וקהל ה"מקופחים" שואג את נאמנותו; אולי אותו קהל ששאג רק לפני חדשים אחרים: "בגין מלך ישראל!". האין מי בתוך הקהל הזה שיקום ויציג שאלתם: שמא כל ה"חיננה" הזאת תחבולה אשכנזית להאדרת כוחם של המחזיקים בהגה השלטון?

ב"ש

נגיב מחפ'ז על שלום ויחסי תרבות

בראיון ארוך המתפרסם בשבועון המצרי "אוקטובר" מיום 25 באפריל 1982 (הלא הוא יום הפינוי הסופי של סיני), אומר הסופר המצרי הנודע נגיב מחפ'ז, בין השאר, את הדברים הבאים:

אני שוחר שלום ודוגל בו. המלה "סלאם" הינה אחד משמותיו של האל [לפי מסורת האיסלאם]. השלום הוא מטרה ותכלית. הוא מתת-חסד אלוהית שעלינו לקיימה עדי-תום. יתר-על-כן, אני דוגל בנורמאליזציה של של היחסים [עם ישראל], שכן הנורמאליזציה היא הביטוי האמיתי של השלום. עלינו לצעוד בנתיב הנורמאליזציה.

ובלא היסוס, בעיקר לאחר אפריל. נורמאליזציה בתחום התרבות היא דבר רב-חיבות, כי במסגרתה יתקיים מפגש אינטלקטואלי ברוח של טוהר ושלווה. על-ידי-כך יימוגו ענני העוינות וההתגוששות, שתוצאתם – אווירה עזרה וחוסר ביטחון. ומאחר שהישראלים השיטו את דם לעברנו והציגו בתיאטרון יצירות משלנו, הרי אין סיבה שלא נבחר יצירות משלהם ונעלה אותן על בימותינו.

ובסיום הראיון אומר נגיב מחפ'ז:

רצוני להדגיש, שאין לה לתרבות גבולות גיאוגרפיים. אנחנו צועדים אל הנורמאליזציה בצעדים מאושרים, ומתוך הכרה והבנה את ממדי העתיד. ספרותנו יצבת על בסיס איתן, ושואבת מייחודו של האדם המצרי, מאנושיותו ומתרבותו עתיקת-היומין. ואכן, נורמאליזציה בתרבות ובאמנות מעניקה כנפיים לביטחון ולשלום.

רשימה חלקית של יצירות-ספרות שהפצתן נאסרה בשטחים

- עומר אביר-ישא:** כל השירים (כרך א);
- רשאד אביר-שאור:** ימי האהבה והמוות;
- סוהיל אדריס:** סיפורים;
- איסמאעיל פ. איסמאעיל:** תיק מקרה;
- מ. סייף אל-דין אל-איראני:** מתי יקוץ הליל;
- ג'ברא א. ג'ברא:** החיפוש אחר וליד מסעוד; האש ואבן-חן; דייגים ברחוב צר;
- מחמוד דרוויש:** כל שיריו; ספרים בודדים;
- תופיק זיאד:** תהילת המוות והקרוב; קיברו מתיכם וקומו;
- חיידר חיידר:** סיפורי השחק הנודד; גלים;
- נביל ח'ורי:** שכונת הנוצרים;
- עלי מחמוד טאהא:** שירים; גשר על הנהר העצוב;
- פ'דואה טוקאן:** הלילה והפרשים; בודדה על פיסגת העולם; מצאתיה; יחידה עם הימים;
- ע'סאן כנפאני:** כל כתביו; ספרים בודדים;
- עבד אל-כרים אל-כרמי:** העקור;
- יוסף אל-סבאעי:** חיוך על שפתיו; ארץ הרמייה; לילה שיש לו סוף; מאחורי העננים; דרך השיבה; שנים-עשר גברים;
- בדר ש. אל-סיאב:** כל שיריו; סופות;
- ע'אדה אל-סמאן:** פרידת הנמלים הישנים; הפת פועמת כלב; צפירת-אזעקה בראשי; אזרחית נאשמת בקריאה; כתבים לא-מגוייסיים; הגוף ילקוט-מסע;
- חסן עבדאללה:** אני זוכר שאהבתי;
- איחסאן עבד אל-קודוס:** שיניים צחורות לנשים; שפתיו; לא תכבה השמש; והעשן לא יסור; רגליים יחפות על היס;
- תופיק יוסף עוואד:** טחנות ביירות;
- ג'מאל אל-ע'ייטאני:** סיפורי הזר;
- תופיק פיאד:** קבוצת 778; אהובתי מילישיא;
- סמיח אל-קאסם:** דמי על כף יד; הציפייה לעוף הרעם;
- נפילת המסכות; קרקאש; קינות; אוהבך עד מוות; בקשת הצטרפות למפלגה; התמונה האחרונה באלבום;
- נזאר קבאני:** כל יצירתו הפיוטית; אלגיה לג'מאל עבד אל-נאצר; בשולי פנקס התבוסה; אהובתי; שירי הטובים ביותר; הכתיבה פעולת-מרד;
- הארון ה. רשיד:** שיבת הזרים;
- עבד אל-רחמן אל-שרקאוי:** מולדתי עכו.

ספרי עיון בתחום הספרות

- רג'א אל-נקאש:** סופרים בני-זמננו (שני כרכים)
- מ.ח. איסמאעיל:** שירה במערכה;
- עבד אל-מוחסן ט. בדר:** מסה על הסופר והמציאות;
- נאצר אל-חאני:** עיונים בביקורת ובשירה;
- נאזק אל-מלאיפה:** מבעיות השירה המודרנית;
- עבד אל-ראזק ג'עפ'ר:** ספרות הילדים;
- ריטא עואד:** ספרותנו – קונספציה והבעה;